

Ключові показники

1 687 084 ВПО, осіб, які повернулися, та постраждалих від війни людей отримали грошову допомогу з березня 2022 р.

475,4 млн дол. США надано у вигляді допомоги станом на сьогодні **

75 % отримувачів допомоги – це жінки та діти

у **21** області активно реєструють на отримання грошової допомоги в центрах надання послуг з соціально-правового захисту та/або з залученням мобільних бригад, які проводять первинну оцінку відповідності критеріям вразливості та надають послуги.

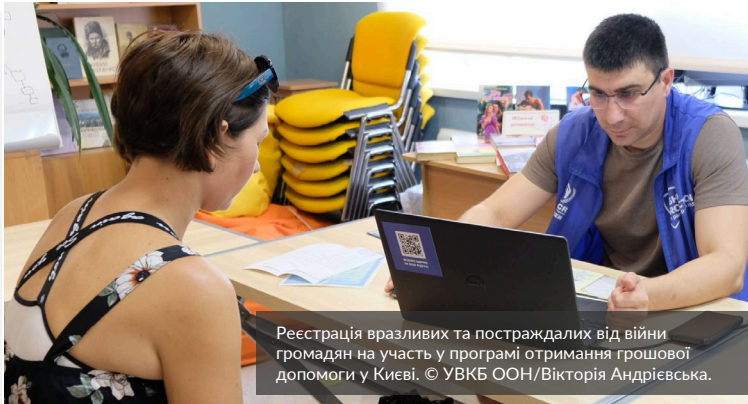

>1,000 реєстраторів, які мають відповідну кваліфікацію щодо збору даних, визначення відповідності критеріям відбору, оцінки потреб, протидії сексуальній експлуатації та зловживанням, а також Кодексу поведінки.

Досягнення у 2023 р.

Разом із партнерами УВКБ ООН підтримало:

- 899 039 людей через надання грошової допомоги для задоволення їхніх базових потреб.
- 454,346 людей отримали додаткову грошову допомогу для покриття додаткових потреб упродовж осінньо-зимового періоду.

Реєстрація вразливих та постраждалих від війни громадян на участь у програмі отримання грошової допомоги у Києві. © УВКБ ООН/Вікторія Андрієвська.

УВКБ ООН УКРАЇНА

Грошова
допомога:
інформаційний
бюлетень

Чому саме грошова допомога?

Багатоцільова грошова допомога є одним із найефективніших та найбільш дієвих способів підтримки людей, на яких негативно вплинула війна в Україні, зокрема людей, які були змушені покинути місце постійного проживання, або які вирішили залишитися поруч з ними. Завдяки грошовій допомозі постраждали від війни люди мають можливість робити вибір, які потреби задовольняти, що забезпечує гідність людей. Це також сприяє відновленню місцевої економіки та ринків. Крім того, грошова допомога доповнює інші заходи, що реалізуються урядом в цьому напрямку. Вона допомагає постражданим сім'ям отримувати засоби для існування, що забезпечує їм гідні умови проживання та повертає відчуття нормальності життя та незалежності. Забезпечуючи підзвітність постражданим населенню, УВКБ ООН постійно проводить моніторинг ефективності, зокрема під час і після надання послуг. Останній моніторинг після надання допомоги, проведений у грудні 2023 року, виявив низьку здатність отримувачів допомоги задовольняти свої базові потреби та показав їхню задоволеність у отриманні такого типу допомоги в цілому. УВКБ ООН використовує передові фінансові технології в поєднанні з суворими заходами захисту персональних даних та надійно й швидко забезпечує коштами тих, хто цього потребує. Також УВКБ ООН надає більш цільову грошову допомогу на ремонт житла та забезпечення соціально-правового захисту. Програми грошової допомоги на оренду та ремонт житла спрямовані на забезпечення гідних та сталих варіантів житла для внутрішньо переміщених осіб (ВПО), які не мають можливості повернутися до місць походження або постійного проживання в найближчий час.

Хто може отримати грошову допомогу?

Грошова допомога призначається людям в залежності від їхнього рівня вразливості. Потенційні отримувачі - це ВПО, люди, які повернулися, або постраждали від війни. Вони мають відповідати одному або декільком критеріям вразливості: а) домогосподарства, очолювані однією особою, які мають щонайменше одну неповнолітню дитину або члена сім'ї віком від 55 років; б) люди віком від 55 років, які очолюють домогосподарства; в) домогосподарства з однією або декількома особами з особливими потребами, та/або г) прийомні сім'ї, які здійснюють догляд за дітьми без супроводу та дітьми, розлученими з батьками. Дохід потенційних отримувачів має бути менш ніж 5 400 грн (приблизно 142 дол. США) на людину (члена сім'ї) на місяць, що також є відповідним соціально-економічним критерієм відповідності. У 2024 році УВКБ ООН також започаткувало програму надання екстреної грошової допомоги для людей, які постраждали від ракетних обстрілів. Передбачається, що ця грошова допомога надаватиметься після обстрілів замість базових непродуктових товарів. Для уникнення дублювання грошової допомоги від різних організацій, УВКБ ООН використовує «Building Blocks» - нейтральну блокчейн-мережу, яка використовується в гуманітарних цілях.

Співпраця з урядом

УВКБ ООН тісно співпрацює з Міністерством соціальної політики (Мінсоцполітики) та Міністерством із питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України (Мінреінтеграції) для забезпечення взаємодоповнюваності. Разом із Мінсоцполітики, відповідно до рішення Кабінету Міністрів та Меморандуму про взаєморозуміння, укладеного 19 квітня 2022, УВКБ ООН отримує перенаправлення стосовно зареєстрованих ВПО та інших постраждалих від війни людей з особливими потребами на отримання грошової допомоги. Надання грошової допомоги громадам в районах, де уряд України нещодавно відновив контроль, є ключовим пріоритетом. Приймаючи перенаправлення від місцевих органів влади у прифронтових районах, постраждалих від війни, УВКБ ООН надає підтримку людям, які найбільше постраждали від постійних бойових дій. 29 листопада 2023 року УВКБ ООН підписало тристоронню угоду з Мінсоцполітики та Пенсійним фондом України, яка дає змогу УВКБ ООН підтримувати діяльність уряду України щодо надання допомоги людям похилого віку на покриття додаткового енергоспоживання. Станом на 31 березня 2024 року, понад 130 тис. пенсіонерів отримали 23,4 млн дол. США. 19 грудня 2023 року Мінреінтеграції та УВКБ ООН підписали угоду про підтримку програми «Прихисток» - найбільшої національної соціальної ініціативи з надання безкоштовного житла внутрішньо переміщеним особам в Україні. Згідно з угодою, у 2024 році УВКБ ООН надасть фінансову підтримку 90 тис. сімей, які розмістять приблизно 250 тис. ВПО у своїх будинках на термін від 4 до 5 місяців.

*Цифра відображає кількість окремих бенефіціарів, які отримують грошову допомогу. Остаточна кількість є приблизною та підлягає звірці.

** Виділено на всі типи грошової допомоги.

ГРОШОВА ДОПОМОГА: ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕЛЬ > ОНОВЛЕННЯ СТАНОМ НА 31 БЕРЕЗНЯ 2024 РОКУ

У квітні 2024 р. будуть здійснені перші виплати для 74 тис. сімей, які розмістили 188 тис. ВПО. У складі Робочої групи (координаційного центру) Проєкту реформ гуманітарної допомоги та міжнародного розвитку для України PeReHID (далі – «Координаційний центр PeReHID») на чолі з Мінсоцполітики та ЮНІСЕФ, УВКБ ООН надає як технічну, так і програмну підтримку **проєкту-ініціативи PeReHID**, метою якого є координація діяльності з переходу від надання гуманітарної багаточислової грошової допомоги до створення інклюзивної системи соціального захисту населення, здатної подолати шоківі потрясіння. Крім того, УВКБ ООН надає технічну підтримку у питаннях інклюзивності програм соціального захисту через залучення старшого радника з питань соціального захисту до Офісу технічної підтримки, який відповідає за розроблення обґрунтованих рекомендацій для Координаційного центру PeReHID.

Типи грошової допомоги		Ціль на 2024 р.	Результати у 2024 р.
Багаточислова грошова допомога	3 600 грн (приблизно 95 дол. США) на людину на місяць упродовж трьох місяців	600 тис. осіб	41 928 осіб (серед яких 5 817 осіб отримали екстрену грошову допомогу після обстрілів).
Ініціатива щодо ринку оренди житла	76 тис. грн (приблизно 2 тис. дол. США) на домогосподарство	3 915 осіб (1 450 домогосподарств)	Проведено аналіз інформації щодо існуючих цін на ринку оренди житла. Наразі визначаються потенційні отримувачі.
Грошова допомога на ремонт житла	До 171 тис. грн (приблизно 4 500 дол. США) на домогосподарство залежно від ступеню пошкодження житла	1 806 осіб (669 домогосподарств)	Немає прогресу, наразі визначаються потенційні отримувачі.
Грошова допомога за надання житла/сплату комунальних послуг («Прихисток»)	14,77 грн (приблизно 0,47 дол. США) на день за ВПО, розміщеного приймаючою сім'єю. Очікується, що упродовж 2024 року буде виділено 15 млн дол. США.	90 тис. сімей розміщують приблизно 250 000 ВПО	Наразі обробляються перші виплати.

Де ми надаємо допомогу?

УВКБ ООН і далі проводитиме активну реєстрацію у 21 області у відповідних центрах та/або з залученням мобільних бригад, а саме у Вінницькій, Волинській, Дніпропетровській, Донецькій, Житомирській, Запорізькій, Київській, Кіровоградській, Львівській, Миколаївській, Одеській, Полтавській, Рівненській, Сумській, Тернопільській, Харківській, Херсонській, Хмельницькій, Черкаській, Чернівецькій та Чернігівській областях. Крім цього, УВКБ ООН також впроваджує програму надання екстреної грошової допомоги, яку можна надати негайно.

Співпраця з партнерами

Реєстрація на участь у програмі надання грошової допомоги проводиться партнером УВКБ ООН БФ «Право на захист».

Для реєстраторів та операторів гарячої лінії існують консультаційні лінії, а також були розроблені стандартні операційні процедури для спілкування з ВПО до, під час та після реєстрації. Інформація надається ГО «Донбас SOS» за допомогою гарячої лінії.

УВКБ ООН бере активну участь у діяльності [Робочої групи з надання грошової допомоги в Україні](#) та співочолоє Цільову групу з аналізу гуманітарного реагування та визначення одержувачів. Крім того, УВКБ ООН тісно координує свою діяльність із такими партнерами, як АСТЕД, ФАО, МКЧХ, МОМ, Норвезькою радою в справах біженців, ЮНІСЕФ та ВПП.

Моніторинг після надання допомоги. Основні підсумки:

- ➔ Грошова допомога надала можливість 57% опитаних осіб покрити половину або більше першочергових потреб.
- ➔ Грошова допомога зменшила фінансове навантаження для 91% із опитаних домогосподарств, відчуття стресу (82%) та принаймні трохи покращила умови життя (85%).
- ➔ Повідомляється, що найбільш поширені витрати – це витрати на їжу (76%) та здоров'я (67%), комунальні послуги (50%), засоби гігієни (35%), одяг та взуття (29%).
- ➔ 81% людей повідомляє, що надавач фінансових послуг розташовується в тому ж самому населеному пункті, де вони проживають.
- ➔ 69% людей повідомляють, що вони віддають перевагу грошовій допомозі у порівнянні з іншими видами допомоги, а 28% осіб – поєднанню грошової допомоги та допомоги в натуральному вигляді.
- ➔ 44% домогосподарств мають щонайменше одного члена сім'ї віком від 55 років, а 37% – це домогосподарства з однією або кількома особами з особливими потребами.

Джерело: УВКБ ООН в Україні. Багаточислова грошова допомога. Моніторинговий звіт після надання допомоги за грудень 2023 року, виконаний на замовлення УВКБ ООН в Україні

Як це працює?

1. ВПО та особи, які постраждали від війни, можуть записатися на реєстрацію в центрах надання послуг у сфері захисту або, відповідно до Меморандуму про взаєморозуміння між Мінсоцполітики та УВКБ ООН, можуть бути перенаправлені до УВКБ ООН від Мінсоцполітики. Дистанційна реєстрація проводиться для охоплення ВПО та постраждалих осіб з обмеженою мобільністю або які проживають далеко від міських центрів.
2. ВПО та постраждалі від війни люди отримують у центрах детальну інформацію про програму, критерії отримання грошової допомоги, суму та процедуру отримання, а також номер гарячої лінії УВКБ ООН (0 800 30 77 11) для звернення по допомогу.
3. Щоб забезпечити надання грошової допомоги лише вразливим групам ВПО та постраждалим від війни людям, реєстрація проводиться тільки для осіб, які відповідають критеріям вразливості, що оцінюються через індивідуальні співбесіди з представниками партнерів.
4. Реєстрація ВПО, осіб, які повернулися, та інших постраждалих від війни людей, які підпадають під критерії відбору, проводиться реєстраторами безпосередньо у захищеному програмному забезпеченні УВКБ ООН (програма proGres), де заповнюються необхідні поля даних для проведення виплати грошової допомоги.
5. Ідентифікаційні номери платників податків усіх зареєстрованих дорослих збираються, як унікальні ідентифікатори для попередження дублювання.
6. Після обробки платежів гроші перераховуються на банківські рахунки одержувачів через фінансову платформу Rapid, Western Union або Vibrant (гаманець Stellar). Цей гаманець є унікальним інтегрованим платіжним рішенням з використанням блокчейну на базі мережи Stellar, що дає змогу швидко та гнучко охопити людей, яким потрібна допомога.
7. Одержувачі отримують SMS повідомлення, коли грошова допомога перерахована на їхній банківський рахунок. SMS також містить номер гарячої лінії у разі потреби.

Центри надання послуг у сфері соціально-правового захисту

Із червня 2022 року УВКБ ООН реформувало свої центри реєстрації на отримання грошової допомоги на центри надання послуг у сфері соціально-правового захисту (за принципом «єдиного вікна»), де люди можуть отримати низку послуг, зокрема правову допомогу, психосоціальну підтримку, а також консультації щодо житлових питань, інших послуг та програм допомоги. Таким чином, послуги у сфері соціально-правового захисту та перенаправлення пропонуються всім ВПО та постраждалим від війни людям, які звертаються до центрів. Партнери УВКБ ООН також мають мобільні бригади, які дають змогу охопити вразливих осіб та сім'ї, що не можуть дістатися до центрів або проживають у віддаленій та/або сільській місцевості.